

Byla C-238/21

Prašymo priimti prejudicinį sprendimą santrauka pagal Teisingumo Teismo procedūros reglamento 98 straipsnio 1 dalį

Gavimo data:

2021 m. balandžio 13 d.

Prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas:

Landesverwaltungsgericht Steiermark (Štirijos federalinės žemės administracinis teismas, Austrija)

Nutarties dėl prašymo priimti prejudicinį sprendimą priėmimo data:

2021 m. balandžio 2 d.

Pareiškėja:

Porr Bau GmbH

Atsakovė:

Bezirkshauptmannschaft Graz-Umgebung (Graco apygardos administracinė institucija)

Pagrindinės bylos dalykas

Atliekos – Klasifikacija – Atliekų statuso pabaiga – Sąlygos

Prašymo priimti prejudicinį sprendimą dalykas ir teisinis pagrindas

2008 m. lapkričio 19 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2008/98/EB dėl atliekų ir panaikinančios kai kurias direktyvas aiškinimas; SESV 267 straipsnis

Prejudiciniai klausimai

1. Ar nacionalinės teisės nuostata, pagal kurią atliekų statusas prarandamas tik tada, kai atliekos arba senos medžiagos arba iš jų gautos medžiagos tiesiogiai naudojamos kaip žaliavų arba iš pirminių žaliavų pagamintų produktų pakaitalai arba yra paruošiamos naudoti pakartotinai,

neprieštarauja 2008 m. lapkričio 19 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2008/98/EB 6 straipsnio 1 dalies nuostatomis?

Jei į pirmąjį klausimą būtų atsakyta neigiamai:

2. Ar nacionalinės teisės aktai, pagal kuriuos iškastų medžiagų atliekų statusas gali būti prarandamas ne anksčiau nei pakeitus žaliavas ar iš pirminių žaliavų pagamintus produktus, prieštarauja 2008 m. lapkričio 19 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2008/98/EB 6 straipsnio 1 dalies nuostatomis?

Jei į pirmąjį ir (arba) antrąjį klausimus būtų atsakyta neigiamai:

3. Ar nacionalinės teisės aktai, pagal kuriuos iškastų medžiagų atliekų statusas negali būti prarandamas tada, kai nesilaikoma arba ne visiškai laikomasi formalių kriterijų (visų pirma registravimo ir dokumentų rengimo reikalavimų), kurie neturi aplinkai reikšmingos įtakos įgyvendintai priemonei, nors iškastos medžiagos vertės yra aiškiai mažesnės už konkrečiai numatytai paskirčiai nustatytas ribines vertes (kokybės klasė), prieštarauja 2008 m. lapkričio 19 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2008/98/EB 6 straipsnio 1 dalies nuostatomis?

Nurodomos Sąjungos teisės nuostatos

2008 m. lapkričio 19 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2008/98/EB dėl atliekų ir panaikinanti kai kurias direktyvas (toliau – Atliekų direktyva), visų pirma jos 3 ir 6 straipsniai.

Cituojami vidaus teisės aktai

Abfallwirtschaftsgesetz 2002 (2002 m. Atliekų tvarkymo įstatymas, toliau – AWG), visų pirma jo 2 ir 5 straipsniai;

Bundesabfallwirtschaftsplan (Federalinis atliekų tvarkymo planas, toliau – BAWP).

Bylos aplinkybių ir proceso santrauka

- 1 *Landesverwaltungsgericht Steiermark* (toliau – prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas) turi nagrinėti skundą dėl *Bezirkshauptmannschaft Graz-Umgebung* (toliau – atsakovė) sprendimo (toliau – ginčijamas sprendimas).
- 2 Pareiškėja yra statybos įmonė. Ūkininkai jai buvo pavedę tiekti jiems iškastą medžiagą (toliau taip pat – naudota medžiaga) ir paskirstyti ją jų žemėje. Taip buvo siekiama išlyginti žemės nelygumus ir pagerinti dirbamus plotus, taigi ir derlingumą.

- 3 Ginčijamame sprendime atsakovė iš esmės nurodė, kad naudota medžiaga yra atliekos, kaip tai suprantama pagal 2002 m. AWG 2 straipsnio 1 dalį. Atliekų statusas neišnyko, nes nebuvo laikomasi formalių kriterijų pagal Austrijos *Bundesabfallwirtschaftsplan* (2011 m. redakcija), kuris yra pagrįstas Direktyvos 2008/98/EB 28 straipsniu.
- 4 Prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusio teismo teigimu, naudojamos medžiagos yra neapkrėstos iškastos medžiagos, kurių kokybės klasė yra A1, t. y. aukščiausia iš žemės išgaunamų medžiagų kokybės klasė. Tokia medžiaga pagal Austrijos teisę yra tinkama žemės nelygumų išlyginimui (pvz., tokiam, apie kokį yra kalbama šiuo atveju) ir teisiniu požiūriu ją galima naudoti.

Turėdamas abejonių dėl institucijos, kuri yra atsakovė, pozicijos ir ypač dėl to, kaip ji aiškina atliekų sąvoką, prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas kreipiasi į Teisingumo Teismą.

Prašymo priimti prejudicinį sprendimą motyvų santrauka

- 5 Prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusiam teismui kyla abejonių dėl to, ar aukštos kokybės klasės neapkrėsta iškastinė medžiaga apskritai yra „atliekos“, kaip ši sąvoka suprantama pagal Sąjungos teisę.
- 6 Vadovaujantis Atliekų direktyvos 3 straipsnio 1 punktu „atliekos“ – tai „medžiaga ar objektas, kurio turėtojas atsikrato, ketina ar privalo atsikratyti“. Trečiasis atvejis („objektyvios atliekos“) atmetamas, nes naudotą medžiagą galima be abejonių naudoti beveik bet kokiais paskirčiais. Taigi galimi tik pirmasis ir antrasis atvejai („subjektyvios atliekos“).
- 7 Jei Teisingumo Teismas nuspręstų, kad naudota medžiaga yra atliekos, dar reikėtų patikrinti, ar per tą laiką atliekų statusas nebaigė galioti.
- 8 Atliekų statuso pabaiga pagal nacionalinę teisę reglamentuojama griežčiau nei Atliekų direktyvoje (6 straipsnis), todėl, prašymą priimti prejudicinį sprendimą teikiančio teismo nuomone, toks reglamentavimas yra su ja nesuderinamas.
- 9 Prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas mano, kad nacionalinės teisės aktai, kaip antai nagrinėjami pagrindinėje byloje, pagal kuriuos iškastos medžiagos atliekų statusas gali būti prarandamas ne anksčiau kaip pakeitus žaliavas arba iš žaliavų pagamintus produktus, prieštarauja Atliekų direktyvos 6 straipsnio 1 dalies nuostatomis.
- 10 Be to, nacionalinėje teisėje numatyta, kad atliekų statusas negali būti prarandamas tais atvejais, kai nesilaikoma arba nevysiškai laikomasi formalių kriterijų (visų pirma registravimo ir dokumentų rengimo reikalavimų). Taip yra net ir tuo atveju, kai šie formalūs kriterijai neturi įtakos aplinkai ir iškastos medžiagos vertės yra aiškiai mažesnės už ribines vertes, numatytas konkrečiai naudojimo paskirčiais.

- 11 Prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas mano, kad nacionalinės teisės aktai Sąjungos teisei prieštarauja taip pat dėl to, kad tai, jog aukščiausios kokybės klasės iškastinės medžiagos buvo naudojamos prasmingam tikslui, buvo aišku nuo pat pradžių, techniniai reikalavimai buvo įvykdyti, išbandymas ir saugumas buvo įrodytas atliktus ekspertizę, be to, nebuvo ir nebus daromas kenksmingas poveikis aplinkai arba žmonių sveikatai. Naudojant iškastą medžiagą taip pat siekiama atliekų prevencijos tikslų, be to, pakeisti pirmines žaliavas, kurias reikėtų naudoti kitu atveju. Jei naudoti tokias medžiagas būtų draudžiama, turėtų būti naudojamos pirminės žaliavos, o savaimė perdirbimui labiausiai tinkančios antrinės žaliavos (t. y. šiuo atveju iškasta medžiaga) turėtų būti vežamos į sąvartynus. O tai prieštarautų Atliekų direktyvos tikslams.

DARBINIS VERTINIMAS